

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Сова О.Ю., кандидат економічних наук, доцент,
Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України, м. Київ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6386-6432>

Сучасний розвиток економіки України нерозривно пов'язаний із процесами цифровізації, які є ключовими у зміцненні її конкурентоспроможності в умовах європейської інтеграції. Впровадження цифрових технологій охоплює широкий спектр галузей – від фінансового сектору та промисловості до державного управління й малого бізнесу. Це не лише сприяє підвищенню ефективності економічних процесів, а й наближає український бізнес до стандартів ЄС, що є важливою умовою для повноцінної інтеграції в європейський ринок.

Одним із головних напрямів цифрової трансформації є розвиток електронного урядування, яке спрощує взаємодію між державою, бізнесом та громадянами, знижуючи адміністративні бар'єри та покращуючи інвестиційний клімат. У контексті подальшої цифровізації підвищуються вимоги до стабільного функціонування телекомунікаційних мереж, а значення електронних комунікацій для безпеки об'єктів критичної інфраструктури зростає разом із розвитком цифрових технологій в екосистемі України [1].

Запровадження систем електронного документообігу, автоматизація митних процедур і цифровізація податкової звітності значно зменшують витрати підприємств, що робить їх більш конкурентоспроможними на європейському ринку.

Цифрові платформи виступають ключовими інструментами для підтримки адміністративних та комунікаційних процесів. Окрім цього, впроваджуються нові методи електронної ідентифікації, що стимулює перехід до безпаперового формату «paperless». Наприклад, портали на кшталт «Дія» дозволяють організувати дистанційний доступ до державних послуг, здійснювати виплати соціальної допомоги та координувати гуманітарні ініціативи [2, с. 28]. У грудні 2024 року українці поділилися документами через сервіс «Дія» понад 1,8 млн. разів, що стало максимальним показником місячного використання [3]. Такий рекорд демонструє не лише популярність застосунку, а й зміну поведінкової моделі українців, які все більше віддають перевагу

цифровим рішенням. Це особливо актуально в контексті євроінтеграційних процесів, адже впровадження передових цифрових технологій відповідає вимогам ЄС щодо електронного врядування. Надалі можна очікувати вдосконалення цифрових послуг, розширення функціоналу платформ і подальшу діджиталізацію сфери державного управління та підприємництва.

Крім того, зростає роль онлайн-освіти та цифрових компетенцій, що сприяє швидкій адаптації ринку праці до змін та залученню інвестицій у технологічний сектор. Усе це разом формує основу для планового економічного розвитку навіть у складних умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України.

Важливим аспектом євроінтеграції є впровадження інноваційних фінансових технологій, зокрема системи цифрових платежів, блокчейн-рішень для безпеки транзакцій і смарт-контрактів, які підвищують прозорість фінансових операцій. Українські ІТ-компанії вже активно співпрацюють із європейськими партнерами, розробляючи технологічні рішення для банківського сектору та електронної комерції. Це сприяє не лише зростанню експорту цифрових послуг, а й інтеграції України у глобальний цифровий простір.

Не менш важливим є розвиток цифрової інфраструктури, включаючи широкопasmовий інтернет, мобільний зв'язок нового покоління (5G) та впровадження штучного інтелекту (AI) у виробничі процеси. Ці технології дозволяють оптимізувати виробництво, підвищуючи його продуктивність і відповідність європейським стандартам. Водночас важливим викликом залишається забезпечення кібербезпеки та захисту даних, оскільки Україна є об'єктом постійних кіберзагроз.

На сьогодні особливо актуальними стають технологічні розробки для військово-промислового сектору та сфери оборони, але серед стратегічних пріоритетів сталого розвитку залишається й діяльність щодо подальшого оцифрування державних послуг та повне забезпечення населення доступом до Інтернет на основі сучасних технологій зв'язку [4].

Таким чином, цифровізація є не лише інструментом підвищення ефективності національної економіки, а й ключовим фактором її конкурентоспроможності в умовах євроінтеграції. Продовження впровадження цифрових технологій, адаптація законодавчої бази до стандартів ЄС та поширення цифрових навичок серед населення і бізнесу стануть визначальними для успішної інтеграції України в європейський економічний простір.

Література:

1. Заяць Т., Сова О., Нечитайло Т. Розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури в сприянні резиліентності територіальних громад. *Ефективна економіка*. 2024. № 11. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.11.17>
2. Кравцов О. Формування особливих механізмів національного розвитку на основі цифровізації в умовах правового режиму воєнного стану. *Публічне управління та місцеве самоврядування*. 2024. № 3. С. 26-33. DOI: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2024-3-4>
3. Українці ділилися документами через Дію. 28.01.2025. URL: <https://diia.gov.ua/news/sherynh-dokumentiv-zamist-skankopii-i-foto-ponad-18-mln-raziv-ukraintsi-podilylysia-dokumentamy-cherez-diiu-v-hrudni-2024-roku> (дата звернення: 26.01.2025).
4. Пічкурова З. Розвиток цифрової економіки України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2023. № 58. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-73>

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ

Старов О.С., аспірант*,

Харківський національний університет міського
господарства імені О.М. Бекетова, м. Харків, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-7307-0225>

Стратегічне управління розвитком бізнесу завжди відігравало ключову роль у забезпеченні довгострокового успіху підприємств. Проте в сучасному світі, що характеризується високим рівнем глобальної турбулентності, економічної нестабільності та швидких технологічних змін, класичні підходи до стратегічного управління дедалі частіше демонструють свою недостатність. У таких умовах постає необхідність у розробці та впровадженні інноваційних методів управління, здатних забезпечити підприємствам стійкість, гнучкість і здатність до адаптації.

Поняття глобальної турбулентності охоплює низку явищ, які створюють невизначеність для бізнесу. До таких факторів належать економічні кризи, політична нестабільність, технологічна

* Науковий керівник – Базецька Г.І., к.е.н., доцент